

Letter to Cassandra

Γράμμα στην Κασσάνδρα

Thaleia Portokaloglou

This study explores the archetype of Cassandra - the woman who lost the value of her voice by Apollo's curse - through the psychotherapeutic work with refugee women at the innovative community centre Melissa Network in Athens, Greece. Cassandra's character condenses the fragmentation of the feminine identity throughout the history of humankind and highlights the problematics of the collective resistance towards what Jung called *anima*. According to the myth, Cassandra's prophetic words and valid cautions were disregarded and stigmatized as paranoid and as a result the devastating events of the Trojan war unfolded. It was only after her death that she would finally be seen and heard as she was: the bearer of the truth and a symbol of moral conscience amid imminent destruction. Cassandra's truth expands beyond the borders of consciousness and reveals the unconscious dynamics between the masculine and the feminine elements, both internally in the individual psyche as well as externally in the social display.

Is Cassandra's tragic destiny the destiny of all who, in contact with what Ferenczi described as the "feminine principle", shine light on the dark aspects of the psyche? In a world that tends to invest exclusively in the Apollonian fantasy of power, can Cassandra's narratives and predictions on human fate be believed and prioritized? 13 women from all over the world - survivors of gender-based violence - displaced, discriminated and traumatized like modern Cassandras, encounter her myth and attribute their personal meaning to her story hoping to change its ending. In a series of drama therapy and psychodrama sessions they write letters to her and through this process Cassandra transforms from a representation of death to an imago of life, creation and resistance.

Part of the paper presentation will be a short film (7 minutes) created by the women who participated in this study.

Γράμμα στην Κασσάνδρα

Αυτή η μελέτη ερευνά το αρχέτυπο της Κασσάνδρας - της γυναίκας που στερήθηκε την αξία της φωνής της από τον Απόλλωνα - μέσα από την ψυχοθεραπευτική δουλειά με γυναίκες πρόσφυγες στην καινοτόμο κοινότητα του “Δικτύου Μέλισσα” στην Αθήνα. Ο χαρακτήρας της Κασσάνδρας συμπυκνώνει τον κατακερματισμό της γυναικείας ταυτότητας και υπογραμμίζει την προβληματική συλλογική αντίσταση απέναντι σε αυτό που ο Γιούνγκ αποκαλεί “άνιμα”. Σύμφωνα με τον μύθο, τα προφητικά λόγια και οι έγκυρες προειδοποιήσεις της Κασσάνδρας παραβλέπονται και στιγματίζονται ως παρανοϊκά. Σαν αποτέλεσμα τα τραγικά γεγονότα του Τρωικού πολέμου εκτυλίσσονται ανεμπόδιστα. Μόνο μετά τον θάνατό της η Κασσάνδρα θα αναγνωριστεί ως αυτή που πραγματικά ήταν: ο φορέας της αλήθειας και το σύμβολο της ηθικής συνείδησης απέναντι σε καταστροφές που παραμονεύουν. Η αλήθεια της Κασσάνδρας εκτείνεται πέρα από τα σύνορα της συνείδησης και αποκαλύπτει τις ασυνείδητες δυναμικές ανάμεσα στην αρσενική και την θηλυκή αρχή, τόσο στην ανθρώπινη στην ψυχή όσο και στο κοινωνικό πλαίσιο.

Είναι άραγε το τραγικό πεπρωμένο της Κασσάνδρας το πεπρωμένο όλων όσων, μέσω της επαφής τους με αυτό που ο Φερέντσι ορίζει ως “θηλυκή αρχή”, ρίχνουν φως στις σκοτεινές πτυχές της ψυχής; Σε έναν κόσμο που τείνει να επενδύει αποκλειστικά στην Απολλώνεια φαντασίωση της εξουσίας, μπορούν οι αφηγήσεις και οι προβλέψεις της Κασσάνδρας γύρω από την ανθρώπινη μοίρα να εισακουστούν και να προτεραιοποιηθούν; 13 γυναίκες από διαφορετικές χώρες - επιζήσασες έμφυλης βίας - τραυματισμένες και ξεριζωμένες από τον τόπο τους σαν σύγχρονες Κασσάνδρες, συναντούν τον μύθο της και του αποδίδουν ένα προσωπικό νόημα ελπίζοντας να αλλάξουν το τέλος του. Σε μια σειρά από συνεδρίες δραματοθεραπείας και ψυχοδράματος της γράφουν γράμματα και μέσα από αυτή τη διαδικασία η Κασσάνδρα μεταμορφώνεται από μια αναπαράσταση θανάτου σε μια imago ζωής, δημιουργίας και αντίστασης.

Μέρος της παρουσίασης θα είναι μια ταινία μικρού μήκους (7 λεπτών) που δημιουργήθηκε από τις γυναίκες που συμμετείχαν σε αυτή την μελέτη.

Biography

Thaleia Portokaloglou is a psychologist - psychotherapist based in Athens, Greece.

Parallel to her private practice, she co-ordinates the mental health program at Melissa Network for migrant and refugee women since 2016. She studied Psychology at the National and Kapodestrian University of Athens and completed the MA in Drama and Movement Therapy (Sesame approach) at the Royal Central School of Speech and Drama in London, UK. She is a trained psychodramatist - psychotherapist and a member of the Greek psychoanalytical association "Enivos".

Recent publications and conference presentations

Research in the field of Dramatherapy, The Contribution of Arts Therapies in Psychiatric Therapy, BHTA Publications. (2016)

Transplanting the soul tree: an analytical perspective on how the Sesame approach and movement with touch and sound became the fertile soil for the psychological support and therapy for refugee women. *Dramatherapy*, 39:2, 102-112, (2018)

DOI: [10.1080/02630672.2018.1482937](https://doi.org/10.1080/02630672.2018.1482937)

2022: **The voice of refugee women**, presentation at the Special Permanent Committee on Equality, Youth and Human Rights, Greek Parliament

2022: **Taking care of the caregivers**, presentation at the online EUAA (European Union Agency for Asylum) conference on mental health support to children and women during high influx.